

ปัญหาการผลิตและการใช้รายการโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ

นางสาววิไลพร ชีระพันธุ์

004815

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชา โสตทัศนศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ. ศ. ๒๕๑๔

PROBLEMS IN PRODUCING AND UTILIZING THE BANGKOK
MUNICIPALITY EDUCATIONAL TELEVISION PROGRAMS

Miss Wilaiporn Cheerapunta

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of the Master of Education

Department of Audio - Visual Communication

Graduate School

Chulalongkorn University

1971

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาคำหลักสูตรปริณายมหาบัณฑิต

ศาสตราจารย์

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

ศาสตราจารย์

ประธานกรรมการ

ศาสตราจารย์

กรรมการ

ศาสตราจารย์

กรรมการ

อาจารย์ควบคุมการวิจัย

อาจารย์กฤษดี สุจรรยา

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการผลิตและการใช้รายการโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ

ชื่อ นางสาววิไลพร ชีระพันธุ์ แผนกวิชา โสคติศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๑๓

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้เพื่อศึกษาปัญหาของการผลิตและการใช้รายการโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ วิธีดำเนินงานได้ใช้สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ ส่งแบบสอบถามไปยังครูและนักเรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครกรุงเทพ ๒๔ โรงเรียน รวมประชากรที่ตอบแบบสอบถามเป็นครู ๑๓๐ คนและนักเรียน ๕๖๐ คน นำคำตอบจากแบบสอบถามมาคิดหาคาสถิติแบบร้อยละและค่าเฉลี่ย

สรุปผลการวิจัยที่สำคัญได้ดังนี้คือ ปัญหาการผลิตรายการโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพก็คือ เทศบาลนครกรุงเทพไม่มีห้องส่งโทรทัศน์เอง บทเรียนในรายการโทรทัศน์ศึกษาคงความรู้แปลก ๆ ที่น่าสนใจและเรียงลำดับไม่ตรงกับบทเรียนในชั้นเรียน อุปกรณ์ที่ใช้ในรายการโทรทัศน์บางครั้งไม่ครบสมบูรณ์ ครูโทรทัศน์ใช้อุปกรณ์ไม่ชำนาญ อุปกรณ์เป็นของธรรมดาและบางครั้งเข้าใจยาก ครูโทรทัศน์พูดเร็วเกินไป ปัญหาการใช้รายการโทรทัศน์ศึกษาก็คือ โรงเรียนขาดเครื่องรับโทรทัศน์และที่ตั้งของเครื่องรับโทรทัศน์ไม่ดี โทรทัศน์แต่ละเครื่องมีจำนวนนักเรียนดูมากเกินไป สิ่งแวดล้อมของการดูไม่ดี โรงเรียนไม่ได้จัดตารางสอนให้ตรงกับเวลาของรายการโทรทัศน์ ครูส่วนมากไม่มีเวลาเตรียมการสอน ไม่มีคู่มือใช้เป็นส่วนตัว และคนที่มักใช้ไม่ถูกต้องหลังจากดูรายการโทรทัศน์ครูไม่ได้เปิดโอกาสให้นักเรียนถาม ไม่มีการสรุปการทดสอบและมีการจัดกิจกรรมตามหนังสือคู่มือครู

ขอเสนอแนะ เทศบาลนครกรุงเทพควรสร้างห้องส่งโทรทัศน์พร้อมทั้งอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการชมและการปรับปรุงแก้ไขรายการโทรทัศน์ก่อนออกอากาศ ปรับปรุงบทเรียนให้แปลกและน่าสนใจ ครูโทรทัศน์ควรได้รับการฝึกฝนอบรมให้มีการพูดและการแสดงอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ดีขึ้น ควรจัดหาเครื่องรับโทรทัศน์ที่ดีให้โรงเรียนและจัดหน่วยบริการแก่เครื่องรับโทรทัศน์ไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ที่ขอบริการมา โรงเรียนควรจัดตารางสอนให้ตรงกับรายการโทรทัศน์ ครูควรศึกษาคู่มือครูก่อนมีรายการโทรทัศน์

9

Thesis Title Problems in Producing and Utilizing the Bangkok
 Municipality Educational Television Programs.

Name Miss Wilaiporn Cheerapunta Department Audio-
 Visual Communication.

Academic Year 1970.

ABSTRACT

The purpose of the study was to find out the problems in producing and utilizing the Bangkok Municipality Educational Television Programs. Methods used in collecting data were interview and questionnaire. Interviewing the productive staffs of the Bangkok Municipality Educational Television Programs presented in text. Questionnaires were sent to teachers and students in 24 schools of Bangkok Municipality. The population answering the questionnaire included 130 teachers and 560 students. The returned questionnaires were tabulated and analyzed by statistical Percentage and Mean. The major findings were as follows: Bangkok Municipality had no studio of its own. The educational television lessons did not provide sufficient interesting knowledge. The programs were not built to conform to the classroom lessons and the schedules. The teaching materials used in educational television programs were simple, difficult to understand and incomplete. While presenting the program, television teachers said too fast and were less capable in handling materials used in the program. Schools did not have enough number

of television sets in comparative with the number of the viewers. The sets were not properly installed to render full use of the program owing to the poorly physical set-up for classroom. The environment of the class did not contribute good appointment for the children's viewing. There did not seem to attempt on the part of school personal to adapt the time-table to fit educational television programs. Most teachers complained they had no time enough for preparing their class for the television lessons. They were not given teacher's manuals and those who had obtained it did not know how to use it correctly. They did not give the students a chance to revise and conclude and make evaluation of the lessons after viewing the program. The research worker recommends the establishment of a studio with necessary equipment for the purpose of rehearsal and improvement of the program before being put on the air. Television teachers should be better trained both in speaking and handling materials used in the program properly. Bangkok Municipality could find good television sets for schools and a servicing unit should be organized and promptly despatched to schools where technical problems arised. School time-table could be adapted in order to fit in with educational television programs. Teachers should be encouraged to make better use of teacher's manual before the programs.

กิติกรรมประกาศ

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ปัญหาการผลิตและการใช้รายการโทรทัศน์ศึกษาของเทศบาลนครกรุงเทพ" ปีการศึกษา ๒๕๑๓ นี้ จะไม่สำเร็จจุลวงลงด้วยดีหากมิได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจาก อาจารย์กฤษณ์ สุจรรยา ผู้เชี่ยวชาญการศึกษาฝ่ายการศึกษาและสวัสดิการสังคม เทศบาลนครกรุงเทพ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการวิจัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์สำเภา วรางกูร หัวหน้าแผนกวิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาเป็นอย่างดีมาตั้งแต่เริ่มดำเนินโครงการ และผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์สุภาพ วาศเขียน แผนกวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำปรึกษาคานการวิเคราะห์ข้อมูลตลอดมา

สุดท้ายนี้ขอกราบขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายผลิตรายการโทรทัศน์ศึกษาเทศบาลนครกรุงเทพ ที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์ ศึกษาริการแขวง อาจารย์ใหญ่ ครูและนักเรียนต่าง ๆ ที่ให้ความร่วมมือเกี่ยวกับแบบสอบถาม และยังมีอีกหลายท่านที่ไ้กรุณาให้ความร่วมมือช่วยเหลือให้การวิจัยครั้งนี้ สำเร็จจุลวงลงไปด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

วิไลพร ชีระพันธุ์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ข
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่		
๑ บทนำ	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๘
ขอบเขตของการวิจัย	๘
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	๑๐
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยครั้งนี้	๑๒
๒ การศึกษาเรื่อง ไทรทัศน์ศึกษา	๑๓
ความเป็นมาของ ไทรทัศน์	๑๓
ไทรทัศน์ศึกษา	๑๖
ไทรทัศน์ศึกษาในต่างประเทศ	๑๗
ไทรทัศน์ศึกษาในประเทศไทย	๒๔
การวิจัยที่เกี่ยวข้องหรือคล้ายคลึงกัน	๒๕
๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๓๑
การดำเนินงานวิจัย	๓๑
การสร้างแบบสัมภาษณ์	๓๑
การสร้างแบบสอบถาม	๓๑
การเลือกตัวอย่างประชากร	๓๒
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๓๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๔

	หน้า
บทที่ ๔ การวิเคราะห์และผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๓๕
๕ สรุปผลการวิจัยและขอเสนอแนะ	๘๘
บรรณานุกรม	๙๒
ภาคผนวก	๙๕
ประวัติการศึกษา	๑๒๔

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑	จำนวนครูหญิงและครูชายที่ตอบแบบสอบถาม ๓๖
๒	วุฒิการศึกษาของครูที่สอนโดยใช้โทรทัศน์ ๓๗
๓	ระยะเวลาที่สอนโดยใช้โทรทัศน์ของครู ๓๘
๔	วิชาที่สอนโดยใช้โทรทัศน์ประกอบ ๓๙
๕	ชั้นเรียนที่ครูสอนโดยใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน ๔๐
๖	ขนาดจอภาพของเครื่องรับโทรทัศน์ที่นักเรียนใช้ดู ๔๑
๗	จำนวนนักเรียนที่ดูโทรทัศน์หนึ่งเครื่อง ๔๒
๘	สถานที่ดูรายการโทรทัศน์ของนักเรียน ๔๓
๙	สถานที่ตั้งของเครื่องรับโทรทัศน์ ๔๔
๑๐	บริเวณที่ตั้งของเครื่องรับโทรทัศน์ ๔๕
๑๑	จอโทรทัศน์ทำมุมกับระดัปลายตาของผู้ดูโดยเฉลี่ย ๔๖
๑๒	สถานที่วางคานหน้าและคานหลังของจอโทรทัศน์ ๔๗
๑๓	แบบการนั่งดูโทรทัศน์ของนักเรียน ๔๘
๑๔	ภาพและเสียงของเครื่องรับโทรทัศน์ ๔๙
๑๕	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเครื่องรับโทรทัศน์ ๕๐
๑๖	ความต้องการเครื่องรับโทรทัศน์ ๕๑
๑๗	ปริมาณและความยากง่ายของเนื้อเรื่องของแต่ละวิชาที่สอนในรายการโทรทัศน์ศึกษา ๕๒
๑๘	บทเรียนในรายการโทรทัศน์ศึกษากับบทเรียนในชั้นเรียน ๕๓
๑๙	ความคิดเห็นของครูและนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียนในรายการโทรทัศน์ศึกษา ๕๔
๒๐	ความต้องการของครูและนักเรียนเกี่ยวกับบทเรียนโทรทัศน์ศึกษา ๕๕
๒๑	ปริมาณอุปกรณ์การสอนที่ครูโทรทัศน์นำมาใช้สอน ๕๖
๒๒	การเห็นภาพของอุปกรณ์จากจอโทรทัศน์ ๕๗
๒๓	ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ครูโทรทัศน์ใช้สอน ๕๘
๒๔	สาเหตุที่ไม่ชอบอุปกรณ์การสอนในรายการโทรทัศน์ศึกษา ๕๙

ตารางที่

หน้า

๒๕	ความต้องการใหม่อุปกรณ์การสอนทาง โทรทัศน์ศึกษา	๒๐
๒๖	วิธีการสอนของครู โทรทัศน์	๒๑
๒๗	ภาษาและคำอธิบายของครู โทรทัศน์	๒๒
๒๘	ความคิดเห็นเกี่ยวกับครู โทรทัศน์	๒๓
๒๙	วิธีการสอนของครู โทรทัศน์ที่ครูและนักเรียนชอบ	๒๔
๓๐	จำนวนการดูรายการ โทรทัศน์ศึกษา เรื่องหนึ่ง	๒๕
๓๑	เวลาของวิทยารายการ โทรทัศน์ศึกษา ใกล้เคียงกับเวลาของวิชาตามตารางสอน ของชั้นเรียน	๒๖
๓๒	ความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาของ รายการ โทรทัศน์ศึกษา	๒๗
๓๓	ความต้องการใหม่รายการของวิชาหนึ่ง ๆ ต่อสัปดาห์	๒๘
๓๔	ความต้องการใหม่เวลาสอนของ รายการ โทรทัศน์แต่ละครั้ง	๒๘
๓๕	วิธีใดหนึ่งสื่อคู่มือการสอนทาง โทรทัศน์ของครู	๓๐
๓๖	เวลาที่ครูไ้รับหนึ่ง สื่อคู่มือการสอน	๓๑
๓๗	เวลาที่ครูใช้หนึ่ง สื่อคู่มือการสอน	๓๒
๓๘	ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับคู่มือการสอน	๓๓
๓๙	ความต้องการของครู เกี่ยวกับหนึ่ง สื่อคู่มือการสอน	๓๔
๔๐	วิธีปฏิบัติของครูก่อนดูรายการ โทรทัศน์	๓๕
๔๑	วิธีปฏิบัติของครูขณะดูรายการ โทรทัศน์	๓๖
๔๒	วิธีปฏิบัติของครูภายหลังดูรายการ โทรทัศน์	๓๘